

Inhoud

Delfstoffenwinning en industrie

- Hoeveelheidsindexcijfers van de productie in de nijverheid, augustus 2003. pag. 7
- Productie in de nijverheid en industrie, volumemutaties, augustus 2003. pag. 7

Financiële instellingen en markten

- Gemiddeld rendement van obligatieleningen, obligatie- en aandelenindexcijfers, week no. 40 pag. 8
- Koerswaarde van aandelen, september 2003. pag. 3
- Rentevoeten op de geld- en kapitaalmarkt, september 2003. pag. 3

- Valutakoersen, september 2003. pag. 3
- Consumptief krediet, augustus 2003. pag. 6
- Nieuwe Levensverzekeringen, augustus 2003. pag. 4
- Spaargelden, augustus 2003. pag. 2
- Nieuw ingeschreven hypotheke op onroerende goederen, augustus 2003. pag. 4

Nationale rekeningen

- Toegevoegde waarde van de bouwnijverheid, volumemutaties, juni 2003. pag. 2
- Kwartaalrekeningen, 2003. pag. 5 en 6

Verklaring van de tekens

. = gegevens ontbreken; – = nihil; x = geheim; * = voorlopig cijfer.
() achter de titel = nummer met de laatst gepubliceerde overeenkomstige tabel.

Auteursrecht

© CBS, Voorburg/Heerlen, 2003. Bronvermelding is verplicht.
Vereenvoudiging voor eigen of intern gebruik is toegestaan.
ISSN: 0166-9680.

Prijs

€ 72,25 per jaar (excl. verzendkosten); los nummer € 6,65.

Informatie

Infoservice: tel. 0900 0227 (€ 0,50 per minuut);
E-mail: infoservice@cbs.nl; Website: www.cbs.nl;
Conjunctuur: teletekst pag. 506 en 507;
Redactie SB: CBS, Postbus 4000, 2270 JM Voorburg.

Prijsindexcijfers van operationele autolease, derde kwartaal 2001=100 1)

(17)

	Wegings- coëf- ficient 2)	Nieuwe contracten											
		Exclusief brandstofvoorschot						Inclusief brandstofvoorschot					
		2002			2003			2002			2003		
		gem.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw. *	gem.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw. *
Autolease, totaal	100	101,9	102,1	102,0	103,4	103,3	104,4						
Personenauto's waarvan segment 3)	72	102,5	102,7	102,6	104,4	104,3	105,8	101,5	101,7	101,6	104,2	103,0	104,6
Segment B	6	102,1	102,0	101,2	102,8	102,6	103,3	101,2	101,2	100,5	102,9	101,6	102,5
Segment C	21	103,1	103,1	103,1	105,6	106,1	107,6	102,0	102,1	102,0	105,2	104,4	106,0
Segment D	33	102,4	102,6	102,8	104,9	104,0	105,7	101,5	101,7	101,8	104,6	102,8	104,5
Segment E	12	101,6	102,3	101,7	101,8	102,7	104,3	100,8	101,4	100,9	102,1	101,7	103,3
Bestelauto's	7	102,2	101,9	102,1	102,4	102,9	103,6	101,1	100,9	101,2	102,2	101,6	102,3
Vrachtauto's	21	100,0	100,1	100,0	100,2	100,0	99,9						
Lopende contracten													
		Exclusief brandstofvoorschot						Inclusief brandstofvoorschot					
		2002			2003			2002			2003		
		gem.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw. *	gem.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw. *
Autolease, totaal	100	102,0	102,3	102,8	103,3	103,8	104,3						
Personenauto's waarvan segment 3)	72	102,5	102,9	103,6	104,2	104,8	105,5	101,6	102,0	102,4	104,1	103,5	104,4
Segment B	6	102,3	102,7	103,2	103,7	104,2	104,7	101,4	101,8	102,1	103,7	103,0	103,8
Segment C	21	102,8	103,2	104,0	104,7	105,4	106,2	101,8	102,2	102,7	104,4	104,0	105,0
Segment D	33	102,5	102,9	103,6	104,2	104,8	105,5	101,6	102,0	102,4	104,1	103,5	104,4
Segment E	12	102,2	102,5	103,1	103,6	104,1	104,6	101,3	101,7	102,1	103,6	102,9	103,7
Bestelauto's	7	100,8	100,9	101,2	101,5	101,8	102,2	100,0	100,1	100,5	101,6	100,8	101,3
Vrachtauto's	21	100,4	100,5	100,6	100,7	100,8	100,8						

1) De prijsindexcijfers worden elk kwartaal berekend op basis van de middelste maand.

2) De wegingscoëfficiënten zijn gebaseerd op branche-informatie en op gegevens uit de Productiestatistiek verhuur van personenauto's 1999, de Productiestatistiek verhuur van transportmiddelen (exclusief personenauto's) 1999 en de Productiestatistiek handel in en reparatie van bedrijfsauto's, aanhangwagens, opleggers e.d. 1999.

 3) Segment op basis van de indeling RAI Datacenter BV (RDC):
 - Segment B- kleine auto's; lengte 3,4–3,7m; motor 1000–1200 cm³
 - Segment C- klein/midden; lengte 3,7–4,2m; motor 1200–1800 cm³
 - Segment D- midden/groot; lengte 4,4–4,6m; motor 1600–2200 cm³
 - Segment E- hogere middenklasse; lengte 4,4–4,8m; motor 2000–2800 cm³
Toegevoegde waarde van de bouwnijverheid, volumemutaties

(28)

2001	2002	2002		2003		2002		2003							Juli '02– juni '03
		3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	jan.–juni	
2,2	–3,2	–1,7	–8,1	–5,2	–1,3	–6,7	–13,5	–7,7	–5,3	–2,7	0,1	–0,1	–3,6	–3,2	–4,2

 Toegevoegde waarde is gedefinieerd als het verschil tussen de productiewaarde en de waarde van het verbruik.
 De cijfers zijn niet voor seizoeninvloeden gecorrigeerd. Een verdere detaillering naar bedrijfsklassen is niet beschikbaar.
 De cijfers zijn aangepast aan de Nationale rekeningen 2002 en aan de Kwartaalrekeningen.

Spaargelden

(37)

	2002			2003								
	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	
<i>mln euro</i>												
Stand per ultimo voorgaande periode	165 231	166 107	165 907	167 766	170 122	171 855	172 839	174 246	176 726	178 070	180 112	
Stortingen	7 298	6 444	7 862	14 024	8 450	8 515	10 644	9 413	9 235	10 684	8 411	
Terugbetalingen	6 934	6 837	7 791	12 295	6 735	7 570	9 542	7 330	7 916	8 926	7 587	
Spaarverschil	364	–393	71	1 729	1 715	945	1 102	2 083	1 319	1 758	824	
Bijgeschreven rente	512	192	1 788	623	21	37	306	398	25	284	19	
Besparingen	876	–201	1 859	2 352	1 736	982	1 408	2 481	1 344	2 042	843	
Correcties en statistische verschillen	0	1	0	4	–3	2	–1	–1	0	0	857	
Tegood op deposito's (ultimo)	166 107	165 907	167 766	170 122	171 855	172 839	174 246	176 726	178 070	180 112	181 812	
w.v.												
deposito's met opzegtermijn	141 122	140 961	143 162	146 922	148 763	150 412	151 713	154 448	156 211	158 252	160 104	
deposito's met vaste looptijd	24 985	24 946	24 604	23 200	23 092	22 427	22 533	22 278	21 859	21 860	21 708	

Bron: De Nederlandsche Bank.

Valutakoersen (gemiddelden)

(36)

	2002		2003						
	jaar	sept.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.
<i>euro</i> ¹⁾									
Amerikaanse dollar	0,95	0,98	1,08	1,08	1,16	1,17	1,14	1,11	1,12
Australische dollar	1,74	1,79	1,79	1,78	1,79	1,76	1,72	1,71	1,70
Canadese dollar	1,48	1,54	1,59	1,59	1,60	1,58	1,57	1,56	1,53
Deense kroon	7,43	7,43	7,43	7,43	7,42	7,42	7,43	7,43	7,43
Engelse pond	0,63	0,63	0,68	0,69	0,71	0,70	0,70	0,70	0,70
Hongkong dollar	7,37	7,65	8,43	8,46	9,03	9,10	8,87	8,69	8,74
Japanse yen	118,06	118,38	128,15	130,12	135,83	138,05	134,99	132,38	128,94
Nieuw-Zeelandse dollar	2,04	2,08	1,95	1,97	2,01	2,01	1,94	1,91	1,92
Noorse kroon	7,51	7,36	7,84	7,83	7,87	8,16	8,29	8,26	8,20
Zuid-Afrikaanse rand	9,91	10,40	8,70	8,32	8,91	9,24	8,58	8,24	8,21
Zweedse kroon	9,16	9,17	9,23	9,15	9,16	9,13	9,18	9,24	9,07
Zwitserse frank	1,47	1,46	1,47	1,50	1,52	1,54	1,55	1,54	1,55

1) Notering per 1 Euro.

Rentevoeten op de geld- en kapitaalmarkt ¹⁾

(36)

	2002		2003						
	jaar	sept.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.
	%								
Geldmarkt									
Reporente ECB (ultimo)	2,75	3,25	2,50	2,50	2,50	2,00	2,00	2,00	2,00
Marginale beleningsrente ECB (ultimo)	3,75	4,25	3,50	3,50	3,50	3,00	3,00	3,00	3,00
Depositorente ECB (ultimo)	1,75	2,25	1,50	1,50	1,50	1,00	1,00	1,00	1,00
Daggeldmarktrente (zonder onderpand)	3,28	3,32	2,75	2,56	2,56	2,21	2,08	2,10	2,02
Termijngelden zonder onderpand									
eenmaands Euribor	3,31	3,32	2,60	2,58	2,52	2,18	2,13	2,12	2,13
driemaands Euribor	3,32	3,31	2,53	2,53	2,40	2,15	2,13	2,14	2,15
driemaands kasgeldleningen aan de lagere overheid	3,28	3,27	2,49	2,49	2,36	2,11	2,09	2,10	2,11
driemaands Euro-dollardeposito's	1,72	1,73	1,19	1,21	1,20	1,02	1,04	1,05	1,06
Wettelijke rente (ultimo) ²⁾	7,00	7,00	7,00	7,00	7,00	7,00	7,00	5,00	5,00
Heffings- en invorderingsrente bij belastingen ³⁾	3,25	3,25	3,25	3,10	3,10	3,10	2,50	2,50	2,50
Kapitaalmarkt									
Hypotheekrente van eerste hypotheke (ultimo)									
laagste	4,80	4,90	4,40	4,40	4,10	3,90	4,10	4,10	4,10
hoogste	5,80	5,80	5,80	5,80	4,60	4,40	5,15	5,15	5,15

Bron: De Nederlandsche Bank NV en de Officiële Prijscourant van de Vereniging voor de Effectenhandel, m.u.v. hypotheekrente, wettelijke rente en heffings- en invorderingsrente bij belastingen.

1) Jaar- c.q. maandgemiddelden, tenzij anders vermeld.

2) Vastgesteld door het Ministerie van Justitie.

3) Vastgesteld door het Ministerie van Financiën m.i.v. 1 oktober 1992.

Koerswaarde van aandelen

(36)

	2002	2003				
	sept.	mei	juni	juli	aug.	sept.
<i>mln euro</i>						
Officiële Markt						
Internationale concerns	148 668	137 136	139 956	142 904	151 434	140 704
Lokale fondsen	183 371	176 616	186 268	204 927	210 130	196 738
w.v.						
financiële instellingen	78 506	84 089	89 884	103 073	100 365	93 000
niet-financiële instellingen	104 865	92 527	96 384	101 854	109 765	103 739
Totaal	332 039	313 752	326 224	347 831	361 564	337 443
Totaal, excl. Koninklijke Olie	246 283	233 056	241 371	265 959	276 870	258 874
Beleggingsmaatschappijen	59 117	59 287	61 628	63 137	64 655	62 408
Vastgoedfondsen	12 104	12 150	12 205	12 089	12 091	12 176
Overige fondsen ¹⁾	15 537	13 842	14 059	14 806	15 581	13 090
Alle genoteerde ondernemingen	418 797	399 031	414 116	437 863	453 891	425 117
NMAX						
Alle genoteerde ondernemingen	123	150	122	124	135	135

1) Maatschappijen die als nagenoeg enig actief aandelen van een andere ter beurze genoteerde onderneming bezitten of aandelen van een onderneming die in het buitenland is gevestigd.

Nieuwe levensverzekeringen

(37)

	Aug.			Jan. t/m aug.			Aug.			Jan. t/m aug.		
	2003	2002	2003	2003	2002	2003	2003	2002	2003	2003	2002	2003
	<i>x 1 000</i>			<i>mln euro</i>								
Individuele levensverzekeringen	<i>polissen</i>			<i>verzekerd kapitaal</i>			<i>premie periodiek</i>			<i>premie ineens</i>		
Naar product												
hypotheek	17,4	123,7	129,8	1 649,7	12 406,7	12 911,2	35,9	226,9	264,7	23,9	179,7	170,5
pensioen uitgesteld	5,2	42,9	41,1	530,0	4 924,8	4 585,8	12,7	123,8	103,4	27,9	222,8	263,1
lijfrente uitgesteld	8,8	169,2	102,9	316,9	5 130,8	3 401,1	6,8	139,9	67,4	79,4	1 071,2	1 202,7
direct ingaande rente	4,2	43,3	44,8	329,6	3 842,6	3 512,5	0,0	0,0	0,0	184,3	1 988,8	2 033,2
levenslang bij overlijden	24,0	226,5	235,1	110,5	945,0	1 168,1	1,9	22,3	20,2	0,6	16,8	16,1
spaarverzekering	13,3	139,8	109,8	435,1	2 823,3	2 958,5	13,8	148,2	114,2	31,0	243,5	245,7
risicoverzekering	14,6	102,3	110,8	811,9	6 171,0	7 050,6	4,3	27,3	41,2	7,3	23,9	42,3
overige verzekeringen ¹⁾	0,1	18,9	5,0	4,1	254,7	118,0	0,3	14,9	5,4	0,1	30,2	7,7
Naar premiebetaling												
periodiek	77,3	736,1	655,0	3 600,1	29 981,2	29 090,7	75,8	703,7	617,8	59,0	416,3	405,1
ineens	10,5	130,9	125,2	587,6	6 517,6	6 615,2				295,5	3 360,5	3 576,6
Naar soort verzekering												
in geld	57,7	483,4	526,7	2 365,7	18 727,8	21 569,5	25,2	183,8	213,1	281,0	2 849,6	3 321,8
in beleggingseenheden	30,2	383,6	253,4	1 822,0	17 771,0	14 136,2	50,6	519,9	404,7	73,5	927,2	659,6
Totale individuele productie	87,8	867,0	780,2	4 187,7	36 498,9	35 705,9	75,8	703,7	617,8	354,5	3 776,9	3 981,7
w.o. universal life	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
bedrijfsspaarregelingen	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Spaarkasinschrijvingen ²⁾	<i>inschrijvingen</i>			<i>ingeschreven bedrag</i>			<i>storting (periodiek + ineens)</i>			<i>premie (periodiek + ineens)</i>		
Naar product												
hypotheek	0,0	0,1	0,0	0,0	1,2	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
pensioen uitgesteld	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
lijfrente uitgesteld	0,5	9,0	5,6	12,2	409,4	108,7	0,5	8,6	4,3	0,0	1,5	0,5
ongeclausuleerd	1,3	21,7	16,9	13,1	285,9	155,8	0,7	16,7	8,7	0,1	1,8	0,9
Totale spaarkasproductie	1,8	30,7	22,5	25,4	696,7	264,7	1,2	25,4	13,1	0,1	3,3	1,4
w.o. bedrijfsspaarregelingen	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Deze statistiek komt tot stand in samenwerking met het Centrum voor Verzekeringsstatistiek van het Verbond van Verzekeraars.

Nieuw ingeschreven hypotheek op onroerende goederen

(37)

	2002	2003								Trend ¹⁾
	december	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	
	<i>Aantallen</i>									<i>%</i>
Woninghypotheek	53 392	32 347	36 075	39 813	43 904	49 158	44 059	49 134	43 432	1
w.v. gegeven door particulieren	52 108	31 676	35 326	38 990	43 019	48 170	43 250	48 073	42 646	1
Landelijke eigendommen	681	377	401	482	514	540	459	475	428	1
Combinaties woonhuis/bedrijfsspan	1 643	920	1 036	1 010	1 133	1 257	1 120	1 177	979	2
Bedrijfsspan	1 445	987	965	912	1 009	1 039	973	1 117	846	-4
Voor bouwgrond bestemde percelen	582	362	359	307	326	272	325	326	209	-35
Alle hypotheek te zamen	57 743	34 993	38 836	42 524	46 886	52 266	46 936	52 229	45 894	0
w.v.										
genomen door										
hypotheekbanken en bouwfondsen	19 605	11 108	12 449	13 156	14 446	15 657	13 489	15 848	14 253	-2
verzek., spaarkas., pensioenfonds.	6 308	3 530	3 588	3 787	4 384	4 731	4 161	4 645	3 795	-21
banken	23 885	15 159	16 650	18 617	20 256	23 143	21 042	22 826	19 992	-3
andere rechtspers.,partc., buitenl.	7 945	5 196	6 149	6 964	7 800	8 735	8 244	8 910	7 854	68
	<i>mln euro</i>									
Woninghypotheek	9 957	5 546	6 601	7 112	7 832	8 731	7 855	9 351	8 021	7
w.v. gegeven door particulieren	9 230	5 320	6 031	6 557	7 386	8 283	7 439	8 615	7 686	9
Landelijke eigendommen	537	195	275	359	469	403	276	360	282	8
Combinaties woonhuis/bedrijfsspan	1 734	475	612	1 731	671	738	557	809	1 429	41
Bedrijfsspan	3 665	1 740	2 748	2 428	1 507	1 427	1 596	2 854	4 534	9
Voor bouwgrond bestemde percelen	259	208	469	209	120	126	192	129	141	-38
Alle hypotheek te zamen	16 152	8 163	10 705	11 839	10 600	11 424	10 476	13 502	14 408	8
w.v.										
genomen door										
hypotheekbanken en bouwfondsen	4 784	2 651	3 050	3 045	3 383	3 543	3 159	4 143	3 299	1
verzek., spaarkas., pensioenfonds.	1 203	618	758	707	817	835	726	800	783	-19
banken	5 856	3 223	3 706	4 296	4 520	5 097	4 483	5 370	6 090	-3
andere rechtspers.,partc., buitenl.	4 308	1 670	3 192	3 790	1 879	1 949	2 108	3 189	4 236	79
Gem. hypotheekrente op woninghypotheek ²⁾	4,99	4,86	4,68	4,52	4,48	4,51	4,39	4,26	4,28	-21

Bron: Kadaster.

¹⁾ De procentuele groei van de laatste twaalf maanden t.o.v. dezelfde periode een jaar eerder.

²⁾ Bij banken, verzekeraars, pensioenfondsen en bouwfondsen, inclusief de woninghypotheek aan bedrijven en aan het buitenland.

Economie krimpt met 1,2 procent

De Nederlandse economie is in het tweede kwartaal van 2003 met 1,2 procent gekrompen. Dit is de grootste daling van het BBP-volume in twintig jaar. Het volume van het BBP in de eerste helft van dit jaar is daarmee 0,7 procent kleiner dan een jaar eerder. Dit blijkt uit de tweede raming van de Kwartaalrekeningen van het CBS. In het tweede kwartaal van 2003 hebben huishoudens minder geconsumeerd dan in hetzelfde kwartaal van vorig jaar. Het volume van in- en uitvoer is gedaald en de investeringen zijn opnieuw lager. De daling van het BBP komt voor rekening van de particuliere sector. De overheidsconsumptie groeit nog.

Neerwaartse bijstelling economische groei

De krimp van 1,2 procent is sterker dan bij de eerste raming van het tweede kwartaal in augustus. Toen werd een daling van het BBP-volume gemeld van 0,9 procent. De neerwaartse bijstelling van de economische groei is deels toe te schrijven aan een grotere daling van de consumptie van huishoudens en een mindere groei van de overheidsconsumptie. Daarnaast is de invoer opwaarts bijgesteld ten koste van de binnenlandse productie.

Kwartaal-op-kwartaalgroei negatief

Na correctie voor kalender- en seizoeneffecten is het BBP-volume in het tweede kwartaal met 0,6 procent afgenomen in vergelijking met het eerste kwartaal van 2003. In het vierde kwartaal van 2002 en het eerste kwartaal van 2003 kromp de economie met telkens 0,3 procent. Nadat de Nederlandse economie begin 2001 begon te haperen, is nu drie kwartalen achtereenvolgende sprake van krimp.

Staat 1
Goederen- en dienstentotalen

	2002		2003			
	II	III	IV	I	II	
	% volumemutaties t.o.v. dezelfde periode een jaar eerder					
Consumptieve bestedingen w.v.	1,8	1,9	1,8	1,7	0,8	-0,1
door huishoudens	0,8	0,5	0,9	0,7	-0,1	-1,4
door overheid	3,8	4,5	3,9	3,8	2,6	2,3
Investeringen in vaste activa	-4,5	-4,1	-3,8	-7,8	-5,4	-3,5
Verandering in voorraden ¹⁾	-0,2	-1,0	0,9	-0,6	0,3	-0,9
Nationale bestedingen	0,1	0,2	-0,1	0,4	-0,3	-0,8
Uitvoer van goederen en diensten	0,1	-0,3	1,6	2,3	1,1	-1,2
Invoer van goederen en diensten	-0,2	-0,4	0,5	2,9	1,1	-0,5
Bruto binnenlands product (mp)	0,2	0,2	0,7	0,1	-0,2	-1,2

¹⁾ Uitgedrukt als percentage van het BBP

Prijsstijging BBP onveranderd

De prijsstijging van het BBP is in het tweede kwartaal van 2003 uitgekomen op 3,5 procent. Dit is gelijk aan het eerste kwartaal van 2003 en een fractie meer dan in 2002 toen de BBP-deflator op 3,4 procent uitkwam. Tegenover het effect van de afnemende stijging van de consumentenprijsindex staat een verbetering van de ruilvoet.

Huishoudens geven minder uit

Huishoudens hebben in het tweede kwartaal van 2003 minder geconsumeerd dan een jaar eerder. Het volume van de consumptie van huishoudens is in het tweede kwartaal gedaald met 1,4 procent. In het eerste kwartaal nam de consumptie volgens de bijge-

stelde cijfers af met 0,1 procent. Dat was de eerste daling sinds het vierde kwartaal van 1993. De sterkste daling in het tweede kwartaal van 2003, 3,6 procent, doet zich voor bij de bestedingen aan duurzame goederen. Maar ook aan de andere consumptiecategorieën zoals voeding en diensten is, gecorrigeerd voor prijsveranderingen, minder uitgegeven.

Staat 2
Waarde- en prijsontwikkeling van het BBP (marktprijzen)

	Waarde	Waarde- verandering	Prijs- verandering
	mld euro	in % t.o.v. jaar eerder	
2000	402,3	7,5	3,9
2001	429,1	6,7	5,4
2002	444,6	3,6	3,4
2000-1	97,1	8,4	3,6
2	102,2	8,0	3,7
3	98,2	7,2	4,0
4	104,8	6,7	4,5
2001-1	104,7	7,9	6,2
2	109,6	7,2	5,4
3	104,4	6,4	5,3
4	110,4	5,3	4,8
2002-1	108,0	3,1	3,2
2	113,3	3,5	3,2
3	109,0	4,4	3,6
4	114,4	3,6	3,4
2003-1	111,6	3,3	3,5
2	115,9	2,3	3,5

Staat 3
Consumptieve bestedingen van huishoudens inclusief IZW huishoudens

	2002	2002			2003	
		II	III	IV	I	II
	% volumemutaties t.o.v. dezelfde periode een jaar eerder					
Goederen w.v.	1,1	1,0	1,2	1,0	0,8	-2,2
Voedings- en genotmiddelen	0,7	0,8	2,0	-0,4	1,2	-0,5
Duurzame consumptiegoederen	1,7	0,8	1,1	2,8	0,4	-3,6
Overige goederen	0,4	1,4	0,4	-0,3	1,1	-1,9
Diensten	0,8	0,5	0,6	0,7	-0,3	-0,5
Consumptieve bestedingen van huishoudens incl. IZW	0,8	0,5	0,9	0,7	-0,1	-1,4

Investeringen opnieuw lager

De investeringen in vaste activa zijn in het tweede kwartaal van 2003 opnieuw lager. Het investeringsvolume is 3,5 procent kleiner dan een jaar eerder. Er is minder geïnvesteerd in bedrijfsgebouwen, infrastructurele werken, machines, productie-installaties en vrachtauto's. De investeringen in computers en vervoermiddelen (exclusief vrachtauto's) zijn toegenomen. Er zijn meer personenauto's, schepen en vliegtuigen afgeleverd.

Staat 4
Bruto investeringen in vaste activa: volume

	2002			2003		
	II	III	IV	I	II	
% volumemutaties t.o.v. dezelfde periode een jaar eerder						
Investeringen in vaste activa w.o.	-4,5	-4,1	-3,8	-7,8	-5,4	-3,5
Woningen	-3,7	-5,1	-1,4	-5,4	-2,5	0,0
Gebouwen	-5,6	-5,5	-5,7	-10,5	-12,1	-5,2
G.W.W. werken	-0,8	-3,2	0,2	-6,2	-10,9	-4,1
Vervoermiddelen	-8,8	-0,2	-10,2	-14,2	5,9	4,5
Machines	0,7	2,5	1,4	-5,5	-9,4	-12,6
Computers	-10,9	-8,9	-10,4	-13,6	6,2	1,9

Het volume van de invoer van goederen en diensten is in het tweede kwartaal van dit jaar 0,5 procent lager dan een jaar eerder, de uitvoer ligt zelfs 1,2 procent lager. In de daaraan voorafgaande drie kwartalen was er nog een licht herstel van de in- en uitvoer.

De volumegroei van de overheidsconsumptie is in het tweede kwartaal van 2003 uitgekomen op 2,3 procent. In vergelijking met eerdere kwartalen vlak de groei af. Met name de stijging bij openbaar bestuur en onderwijs is verminderd. De uitgaven aan zorg daarentegen stijgen onverminderd door. De overheidsconsumptie levert nog steeds een positieve bijdrage aan de economische groei.

De productie van het bedrijfsleven is over een breed front gedaald. In de bouwnijverheid, de energiesector en in vrijwel alle branches van de industrie en de commerciële dienstverlening is de productie

Staat 5
Toegevoegde waarde van producenten (bruto, basisprijzen)

[illegible]

(37)

	2002	2003							Toe- c.q. afname ¹⁾
	jan.-aug.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	jan.-aug.	
	<i>mln euro</i>								%
Debiteurensaldo begin periode	15 938	16 424	16 499	16 519	16 560	16 541	16 624	16 437	3,1
Verstrekt krediet	6 793	835	834	864	794	992	859	6 778	-0,2
w.v. door:									
Gemeentelijke kredietbanken	79	10	12	9	10	13	10	87	9,3
Banken en creditcardorganisaties	4 023	490	455	526	467	590	538	4 009	-0,3
Financieringsmaatschappijen	2 351	292	317	292	275	338	270	2 328	-1,0
Postorderbedrijven	339	44	50	37	42	52	41	355	4,7
naar kredietvorm:									
aflopend krediet	707	82	83	81	81	108	81	687	-2,8
doorlopend krediet	4 290	529	541	544	479	578	528	4 217	-1,7
spaar-/leenkrediet	128	25	22	21	19	25	20	171	33,5
creditcard krediet	1 667	200	188	218	214	282	230	1 703	2,1
Rente en kosten	964	120	121	125	120	123	125	980	1,7
Aflossingen	7 566	881	935	948	933	1 032	897	7 485	-1,1
Debiteurensaldo einde periode	16 129	16 499	16 519	16 560	16 541	16 624	16 710	16 710	3,6
w.v. bij:									
Gemeentelijke kredietbanken	260	248	247	247	242	240	244	244	-6,2
Banken en creditcardorganisaties	7 617	7 940	7 954	7 974	7 958	8 008	8 082	8 082	6,1
Financieringsmaatschappijen	7 742	7 756	7 756	7 775	7 779	7 805	7 815	7 815	0,9
Postorderbedrijven	510	555	562	564	562	571	570	570	11,8
naar kredietvorm:									
aflopend krediet	2 644	2 470	2 445	2 434	2 424	2 427	2 417	2 417	-8,6
doorlopend krediet	11 300	11 721	11 779	11 820	11 828	11 900	11 966	11 966	5,9
spaar-/leenkrediet	1 426	1 438	1 442	1 438	1 436	1 439	1 440	1 440	1,0
creditcard krediet	759	870	853	867	853	858	888	888	16,9
Overtrekkingen op betaalrekeningen	5 849	6 107	6 055	5 646	5 793	5 939	5 945	5 945	1,6
	<i>x 1000</i>								
Aantal uitstaande contracten	6 100	6 310	6 338	6 358	6 315	6 386	6 361	6 361	4,3
w.v.									
aflopend krediet	592	557	555	551	547	546	542	542	-8,5
doorlopend krediet	4 893	5 043	5 113	5 132	5 103	5 173	5 131	5 131	4,9
spaar-/leenkrediet	89	90	90	91	91	91	91	91	2,2
creditcard krediet	526	620	579	584	574	577	597	597	13,4
Aantal overtrekkingen op betaalrekeningen	2 773	3 107	3 003	2 562	2 694	2 789	2 843	2 843	2,5

Centraal Bureau voor de Statistiek

Hoeveelheidsindexcijfers van de productie in de nijverheid (2000=100), maandgegevens

(32)

	2002						2003							
	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.
Gemiddelde dagproductie														
Nijverheid 1)	87,3	83,4	99,2	104,5	106,6	104,4	103,2	110,8	103,3	98,1	94,0	93,4	82,5	82,8
Delfstoffenwinning	70,2	60,3	83,6	115,5	123,5	163,0	175,9	161,7	123,1	84,9	62,3	52,3		
Industrie	91,4	87,1	101,5	101,7	103,0	93,4	90,6	96,5	100,8	97,9	100,3	99,4	87,7	86,3
Openbare nutsbedrijven	92,2	91,8	99,1	107,0	117,0	123,3	122,7	139,2	109,0	107,3	97,2	97,0		
Gemiddelde dagproductie, gecorrigeerd voor seizoenen														
Nijverheid 1)	99,5	98,9	100,2	101,6	97,6	98,8	99,3	104,3	97,5	97,5	96,3	96,5	95,1	98,4
Delfstoffenwinning	118,7	102,9	117,4	118,2	94,8	106,7	108,3	125,8	99,6	93,8	85,7	86,6		
Industrie	97,5	97,4	97,8	96,5	97,3	95,1	97,4	97,6	97,1	97,1	96,9	96,0	94,1	96,3
Openbare nutsbedrijven	108,2	107,7	106,7	109,3	107,3	110,2	107,4	116,4	105,4	107,1	108,4	107,1		

1) Exclusief bouwnijverheid en bouwinstallatiebedrijven.

N.B. De indexcijfers zijn afgestemd op de Nationale rekeningen 2002.

Productie in de nijverheid en industrie, volumemutaties

(32)

	NACE REV1	Aandelen in % 1)	2001	2002	2002	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003
					3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	maart	april	mei	juni	juli	aug.				
Procentuele mutatie t.o.v. de overeenkomstige periode van het voorgaand jaar																		
Gemiddelde dagproductie																		
Nijverheid 2)	11-41	100	0,5	-1,0	-0,6	0,4	1,1	-3,5	-1,7	-2,1	-3,3	-5,1	-5,5	-0,7				
Delfstoffenwinning	11-14	14	5,9	1,2	8,9	5,5	9,4	-19,9	-2,3	-12,5	-24,2	-25,2						
Industrie	15-37	77	-0,9	-1,6	-1,3	-1,3	-0,6	-1,7	-1,2	-2,1	-0,7	-2,3	-4,0	-0,9				
Voedings- en genotmiddelenindustrie	15/16	16	-0,7	1,1	1,3	0,5	-0,6	-2,2	-1,5	-0,9	-5,1	-0,6	-5,8	-2,7				
Vervaardiging van veehouderijproducten	151/155	5	-3,3	-1,9	-3,3	-1,3	-0,1	-4,0	-2,3	-2,9	-5,6	-3,6	-6,3					
Vervaardiging van overige voedingsmiddelen	152-158	7	-1,4	2,2	2,2	0,9	-0,3	-1,7	-0,1	-0,4	-4,5	-0,2	-3,8					
Drankenindustrie	159	2	8,9	-0,3	4,0	0,3	-5,7	2,4	-3,5	-1,4	-2,8	11,8	-6,7					
Tabakindustrie	16	2	-3,1	4,8	2,2	3,0	3,6	-1,1	-1,2	5,9	-1,1	-8,2	-13,2					
Textiel-, kleding- en lederindustrie	17-19	2	-7,3	-3,1	0,2	-1,2	0,3	-3,1	-2,0	-5,1	-0,7	-3,5	-4,3	-10,0				
Textielindustrie	17	1	-4,7	-2,0	2,1	1,0	1,9	-1,0	1,2	0,2	-3,6	0,3	-2,9					
Kledingindustrie	18	1	-15,5	-2,2	-4,6	-1,2	-2,6	-4,5	-6,6	-3,4	-3,4	-6,8						
Leder-, lederwaren- en schoenindustrie	19	0	-9,9	-11,6	-3,0	-12,2	-5,6	-14,6	-13,9	-20,3	-10,4	-12,2	-10,1					
Papierindustrie en uitgeverijen, drukkerijen	21/22	10	-1,5	-3,2	-5,8	-5,1	-2,9	-3,1	-5,1	0,3	-3,8	-5,7	-3,7	2,5				
Papier-, karton- en papierwarenindustrie	21	2	-1,6	1,1	0,9	1,2	3,0	0,3	4,6	1,0	0,6	-0,6	0,3					
Uitgeverijen, drukkerijen	22	8	-1,5	-4,5	-7,7	-6,8	-4,9	-4,4	-7,7	-0,1	-5,3	-7,7	-5,3					
Aardolie-, chemische- en rubber- en kunststofind.	23-25	14	1,8	2,1	2,0	3,3	4,3	2,5	4,9	3,9	2,2	1,6	4,5	6,3				
Aardolie-industrie	23	2	-2,7	-0,6	2,6	-2,3	-3,2	10,0	-5,9	13,4	13,0	3,7	12,0					
Chemische industrie	24	10	3,4	2,9	1,5	5,3	7,3	2,7	9,0	2,2	3,4	2,5	5,5	7,0				
Chemische basisproductenindustrie	241/247	5	3,3	2,5	1,2	6,6	10,2	0,1	10,2	1,3	0,4	-1,5	1,1	5,2				
Chemische eindproductenindustrie	242-246	5	3,6	3,5	2,8	2,8	3,8	4,8	7,5	1,7	5,8	6,7	7,9	8,7				
Rubber- en kunststofverw. industrie	25	2	-2,1	1,7	2,7	2,6	-1,6	-2,4	-1,8	1,1	-5,1	-3,3	-1,8					
Metaalindustrie	27-35	25	-1,8	-4,5	-3,5	-2,5	-1,1	-2,6	-1,9	-4,0	-1,3	-2,5	-6,1	-3,5				
Vervaardiging van:																		
metalen in primaire vorm	27	2	-1,6	-2,0	0,2	2,2	0,6	0,2	-1,0	-1,9	1,8	0,7	-3,0					
producten van metaal	28	6	0,2	-3,3	-2,6	0,0	-1,4	-1,2	-2,8	0,5	-2,6	-1,5	-3,7					
machines en apparaten	29	6	-1,5	-2,8	-4,4	-0,9	-2,2	-3,6	-3,5	-3,7	-2,1	-5,0	-5,9					
elektrotechnische en precisie-apparatuur	30-33	7	-3,6	-9,6	-7,1	-8,9	-4,4	-7,6	-3,5	-7,1	-7,1	-8,7	-9,4					
transportmiddelen	34/35	4	-2,3	-1,1	0,7	3,7	3,1	2,5	2,2	0,3	2,8	4,4	-6,0					
Hout-, bouwmat.-, meubel- en overige industrie	20/26/36/37	10	-1,0	-2,5	-1,9	-3,1	-2,5	-1,3	-2,6	-0,6	-3,1	-0,4	-2,8	-4,5				
Houtindustrie	20	1	-1,2	-3,4	-2,6	-4,7	-3,3	-0,1	-3,8	1,0	0,6	-1,6	-0,1					
Bouwmat.-, aardewerk- en glasindustrie	26	3	-0,1	-4,0	-1,4	-5,9	-6,3	-3,4	-3,2	-0,9	-4,4	-4,8	-10,7					
Meubel- en overige industrie	36/37	6	-1,4	-1,4	-1,0	-1,3	-1,2	-1,9	-1,1	-3,2	-2,0	-0,5	-2,8					
Openbare nutsbedrijven	40/41	9	6,4	1,2	1,0	2,7	2,9	-0,1	-1,5	-1,2	2,5	-1,4						
Gemiddelde dagproductie, gecorrigeerd voor seizoenenbeweging																		
Procentuele mutatie t.o.v. de voorgaande periode																		
Nijverheid 2)	11-41	100	0,5	-1,0	-0,7	-0,2	1,0	-3,6	-6,5	0,0	-1,2	0,2	-1,5	3,5				
Delfstoffenwinning	11-14	14	5,9	1,2	3,0	-5,7	4,4	-20,3	-20,8	-5,8	-8,6	1,1						
Industrie	15-37	77	-0,9	-1,6	-0,9	-1,3	1,1	-0,7	-0,5	0,0	-0,2	-0,9	-2,0	2,3				
Voedings- en genotmiddelenindustrie	15/16	16	-0,7	1,1	0,8	-3,5	3,1	-2,5	-1,0	-0,5	-5,1	4,7	-4,0	1,9				
Textiel-, kleding- en lederindustrie	17-19	2	-7,3	-3,1	1,2	-3,3	3,0	-3,8	-5,1	-0,9	-0,9	-0,7	-0,5	-3,6				
Papierindustrie en uitgeverijen, drukkerijen	21/22	10	-1,5	-3,2	0,5	-1,6	0,7	-4,5	-1,6	-2,9	-4,1	4,3	-0,5	4,3				
Aardolie-, chemische- en rubber- en kunststofind.	23-25	14	1,8	2,1	-1,1	0,7	2,3	0,6	1,0	0,6	-1,6	0,0	1,4	1,5				
Metaalindustrie	27-35	25	-1,8	-4,5	-1,1	-0,6	0,3	-1,4	-0,6	-0,8	0,1	-0,9	-3,7	2,2				
Hout-, bouwmat.-, meubel- en overige industrie	20/26/36/37	10	-1,0	-2,5	0,1	-1,3	0,6	-1,1	-0,3	0,5	-2,3	1,6	-0,6	-1,0				
Openbare nutsbedrijven	40/41	9	6,4	1,2	-0,2	1,3	0,7	-2,0	-9,5	1,6	1,2	-1,2						

1) Aandeel in de toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen, volgens Nationale rekeningen 2002).

2) Exclusief bouwnijverheid en -installatiebedrijven.

N.B. De ontwikkelingen zijn afgestemd op de Nationale rekeningen 2002.

	Gemiddelden					Week 41 per dag				
	2003					6-10	7-10	8-10	9-10	10-10
	aug.	sept.	week 39	week 40	week 41					
Gemiddeld effectief rendement	%									
Staatsleningen, algemeen	3,87	3,87	3,76	3,74	3,87	3,85	3,86	3,87	3,90	3,87
w.v. met gemiddeld resterende looptijd van										
3-<5 jaar	3,30	3,27	3,14	3,12	3,27	3,27	3,26	3,28	3,30	3,24
5-<8 jaar	3,81	3,81	3,68	3,65	3,79	3,77	3,79	3,80	3,81	3,80
3-<8 jaar	3,61	3,59	3,47	3,44	3,58	3,57	3,57	3,59	3,61	3,58
Vijf langstlopende staatsleningen	4,30	4,33	4,24	4,22	4,34	4,31	4,34	4,36	4,38	4,33
Nieuwste 10-jarige staatslening	4,18	4,20	4,10	4,09	4,22	4,19	4,22	4,21	4,26	4,20
CBS-koersindex voor staatsobligaties	<i>ultimo 1983=100</i>									
Gemiddeld resterende looptijd										
3-< 5 jaar	120,4	120,5	121,1	121,2	120,6	120,6	120,6	120,5	120,4	120,7
5-< 8 jaar	130,5	130,6	131,5	131,7	130,7	130,8	130,7	130,6	130,5	130,6
8-<10 jaar	136,0	135,8	136,9	137,1	135,7	136,0	135,8	135,8	135,3	135,8
	<i>ultimo 1993=100</i>									
CBS-index voor converteerbare obligaties	278,0	279,7	280,4	280,6	280,6	280,6	280,9	280,3	280,4	280,6
CBS-herbeleggingsindex voor obligaties	<i>ultimo 1983=100</i>									
Staatsleningen	422,1	423,2	425,7	426,4	424,1	424,5	424,3	424,0	423,5	424,2
Financiële instellingen	405,1	406,2	408,0	409,0	407,8	408,0	407,9	407,7	407,6	407,5
gewone obligaties	508,1	511,5	515,2	516,4	513,5	513,7	513,8	513,4	513,1	513,6
achtergestelde obligaties										
Algemeen	422,4	423,7	426,0	426,8	424,9	425,2	425,0	424,8	424,4	424,9
	<i>jaar</i>									
<i>Duration van staatsleningen met een vaste looptijd</i>	5,01	4,90	4,88	4,87	4,83	4,85	4,84	4,83	4,82	4,83
CBS-koersindex voor aandelen	<i>ultimo 1983=100</i>									
<i>Officiële Markt</i>										
Algemeen	460,8	470,7	458,0	449,0	457,9	458,0	455,0	452,9	462,4	461,2
Algemeen excl. Kon. Olie	442,9	455,3	443,1	434,5	444,1	443,8	441,0	439,3	449,2	447,2
Internationals	520,7	534,2	520,1	509,3	519,2	517,6	514,3	513,2	525,9	524,9
Lokale fondsen	440,0	448,0	435,7	427,5	436,0	437,1	434,2	431,4	439,3	438,1
Financiële instellingen	510,7	508,6	491,2	479,1	491,3	492,6	489,1	485,2	495,0	494,5
Niet-financiële instellingen	419,4	436,1	426,9	421,2	427,5	428,5	425,8	423,7	430,7	428,8
	<i>ultimo 1993=100</i>									
<i>CBS/MoneyView-index voor beleggingsfondsen</i>										
Algemeen	121,3	123,4	122,1	120,9	122,1	122,2	121,9	121,6	122,5	122,3
aandelenfondsen	137,8	141,9	138,9	136,2	139,0	139,0	138,5	138,2	140,0	139,5
obligatiefondsen	133,4	134,0	134,4	134,7	134,1	134,3	134,3	133,9	134,0	133,9
geldmarktfondsen	115,1	115,2	115,4	115,6	115,3	115,5	115,5	115,1	115,4	115,3
<i>CBS-index voor niet AEX-aandelen</i>	240,1	253,2	249,1	248,1	255,5	254,7	253,6	254,3	257,6	257,6
<i>CBS MIT-index</i>	233,8	252,0	244,6	239,8	251,2	247,3	247,0	249,9	257,8	253,9
<i>CBS MIT Small-index</i>	249,2	267,9	255,5	247,0	263,8	262,0	261,9	263,9	268,5	262,5
<i>CBS/SBV Vastgoedindex algemeen</i>	91,6	92,0	91,5	92,3	92,7	92,4	92,6	92,8	93,2	92,4
CBS-herbeleggingsindex voor aandelen	<i>ultimo 1983=100</i>									
<i>Officiële Markt</i>										
Algemeen	945,4	967,9	941,9	923,3	941,6	941,8	935,6	931,3	950,9	948,5
Algemeen excl. Kon. Olie	830,9	857,0	834,1	817,8	836,0	835,5	830,1	826,9	845,6	841,9
Internationals	1 144,0	1 173,7	1 142,6	1 118,9	1 140,7	1 137,1	1 130,0	1 127,6	1 155,5	1 153,2
Lokale fondsen	831,8	850,5	827,3	811,6	827,9	830,0	824,0	819,1	834,2	831,8
Financiële instellingen	1 181,3	1 185,1	1 144,8	1 116,4	1 144,9	1 148,0	1 139,8	1 130,7	1 153,6	1 152,5
Niet-financiële instellingen	700,3	728,9	713,8	704,1	714,7	716,4	711,9	708,4	720,1	716,8
	<i>ultimo 1993=100</i>									
<i>CBS/MoneyView-index voor beleggingsfondsen</i>										
Algemeen	139,0	141,6	140,1	138,7	140,1	140,1	139,9	139,5	140,6	140,3
aandelenfondsen	156,7	161,5	158,1	155,0	158,3	158,2	157,6	157,3	159,4	158,8
obligatiefondsen	153,6	154,2	154,7	155,0	154,3	154,6	154,5	154,1	154,2	154,1
geldmarktfondsen	129,3	129,3	129,6	129,8	129,5	129,7	129,6	129,2	129,6	129,4
<i>CBS-index voor niet AEX-aandelen</i>	303,5	320,3	315,1	313,9	323,4	322,3	320,9	321,8	325,9	326,0
<i>CBS MIT-index</i>	274,0	295,3	286,7	281,0	294,3	289,8	289,4	292,8	302,1	297,5
<i>CBS MIT Small-index</i>	273,7	294,2	280,6	271,2	289,6	287,7	287,6	289,7	294,8	288,2
<i>CBS/SBV Vastgoedindex algemeen</i>	193,7	195,7	194,7	196,5	197,5	196,5	197,0	197,5	198,3	198,1